

Wyjaśnienia dotyczące naboru nr FEMP.05.03-IP.01-026/24 z 27 maja 2024

Szanowni Państwo,

Poniżej publikujemy zestaw pytań i odpowiedzi, związanych z naborem numer FEMP.05.03-IP.01-026/24 w ramach Działania 05.03 FEMP Infrastruktura kształcenia zawodowego, typ projektu A. wsparcie infrastruktury szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe.

Ze względu na dużą ilość przesłanych przez Państwa pytań, zostały one podzielone na następujące kategorie tematyczne:

Kwalifikowalność wydatków – roboty budowlane.....	2
Kwalifikowalność wydatków – pozostałe wydatki.....	4
Wskaźniki	5
Wkład niepieniężny.....	9
Pozostałe.....	12

I. Kwalifikowalność wydatków – roboty budowlane

1. Wg jakiego kryterium należy dokonać podziału kosztów robót budowlanych pomiędzy przebudowę a remont?

Klasyfikacji, czy dany zakres robót budowlanych stanowi remont czy przebudowę należy dokonać zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane:

- przebudowa – należy przez to rozumieć **wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego**, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji;
- remont – należy przez to rozumieć **wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego**, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym;

2. Proszę o wskazanie czy mogą przeprowadzić prace remontowe w projekcie realizowanym w Działaniu 5.3 Infrastruktura kształcenia zawodowego, typ projektu A. Wsparcie infrastruktury szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe?

Zgodnie z Regulaminem naboru wniosków możliwe będzie uzyskania wsparcia m.in. na rozbudowę, przebudowę istniejących obiektów. Dopuszcza się także prace remontowe w sytuacji gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcjonalności inwestycji podstawowej polegającej na rozbudowie lub przebudowie danego obiektu, przy czym prace remontowe **nie mogą stanowić elementu dominującego kosztowo**.

3. Czy wartość kosztów na remont obliczamy w stosunku do danego pojedynczego budynku (obektu budowlanego) czy do szkoły (zespołu szkół) ? Przykładowo mamy szkołę, która składa się z dwóch budynków, w jednym planujemy w ramach projektu przebudowę a w drugim remont. Czy wówczas remont w jednym budynku będzie kwalifikowany, jeśli jego wartość będzie wynosić do 50% wartości przebudowy/rozbudowy drugiego budynku? Dominujący koszt remontu odnosimy do budynku (obektu budowlanego) czy do szkoły (zespołu szkół)?

Zgodnie z Załącznikiem 4 do Regulaminu naboru (Katalog wydatków), dopuszcza się prace remontowe w sytuacji, gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcjonalności inwestycji podstawowej polegającej na rozbudowie lub przebudowie **danego obiektu** i nie stanowią elementu dominującego kosztowo. Zatem w przypadku kwalifikowania kosztów remontu, limit należy obliczać w odniesieniu do pojedynczego budynku (obektu budowlanego), a nie szkoły (zespołu szkół).

4. Czy w przypadku rozbudowy, przebudowy budynku w ramach projektu kwalifikowane są koszty zagospodarowania terenu wokół budynku?

Koszty zagospodarowania terenu przy szkołach i placówkach oświatowych będą mogły być kwalifikowane w indywidualnych przypadkach, tj.

jeżeli Wnioskodawca wykaże, że planowany do realizacji element zagospodarowania terenu jest bezpośrednio powiązany z celem Działania 5.3 FEM, tj. zwiększeniem kompetencji uczniów szkół i placówek kształcących w zawodach poprzez stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia w celu praktycznej nauki zawodu.

Oznacza to, że tego typu wydatki będą kwalifikowane incydentalnie - w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych np. podstawą programową w zawodzie, w którym kształci dana szkoła.

Wyjątkiem od powyższej zasady są wydatki dotyczące zagospodarowania terenu, które są niezbędne dla zapewnienia dostępności obiektu dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, określonych w Standardach dostępności dla polityki spójności 2021-2027 - takie wydatki mogą być kwalifikowane bez ograniczeń, przy czym ich racjonalność, niezbędność, zasadność i oszczędność z punktu widzenia realizacji celu projektu każdorazowo podlegać będzie ocenie Eksperta na etapie oceny merytorycznej projektu.

5. **Wnioskodawca zamierza podzielić budżet na 4 kategorie kosztowe w stosunku do budynku-obiektu: przebudowa-rozbudowa/ dostępność/ remont/ wyposażenie. Czy koszty związane z montażem windy (wraz z robotami przygotowawczymi i wykończeniowymi) należy przypisać do kategorii na dostępność czy do kosztów przebudowy-rozbudowy?**

Zwracam uwagę, że wniosek o dofinansowanie w części F zawiera pola **G.1.9 Kategoria limitu** oraz **G.1.10 Kategoria kosztów**.

W przypadku robót budowlanych, związanych z montażem windy (o ile będzie ona podwyższać wartość środka trwałego w postaci budynku) należy wybrać kategorię kosztu - roboty budowlane oraz kategorię limitu - wydatki na dostępność.

6. **Czy wysokość- limit kosztów na remont pracowni (do 50%) odnosimy wyłącznie do kategorii rozbudowa/przebudowa czy również do wydatku na dostępność, która w przypadku montażu windy jest rozbudową-przebudową?**

Limit kosztów związanych z remontem odnosimy do całości kosztów związanych z rozbudową/przebudową budynku, niezależnie od tego, czy wydatek ten jest związany z zapewnieniem dostępności czy nie.

7. **W jaki sposób weryfikowany będzie udział remontu do wartości przebudowy/rozbudowy?**

Na etapie wyboru projektu, udział remontu będzie weryfikowany na podstawie informacji zawartych we wniosku aplikacyjnym (budżet projektu i jego racjonalność oraz zasadność wydatków - **rekomendujemy wykazanie kosztów remontu i rozbudowy/przebudowy jako osobnych kosztów**), natomiast na etapie realizacji będą te wydatki badane na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów (wnioski o płatność i faktury)

II. Kwalifikowalność wydatków – pozostałe wydatki

1. Jak należy rozumieć w ramach typu A dopuszczalny limit na cross-financing (5 %)? Limit ten został zmniejszony ostatnią zmianą SZOP z dnia 20.02.2024 r. z 10 % na 5 %:

- czy cross-financing rozumiany jest tutaj jako rozbudowa, przebudowa istniejących obiektów, prace remontowe, rozbudowie lub przebudowie danego obiektu?

- czy jako realizacja działań innych niż inwestycyjne, niezbędnych do realizacji działań inwestycyjnych i z nimi bezpośrednio powiązanych?

Jest to dla Wnioskodawców kwestia bardzo istotna z uwagi na charakter konkursu Działania FEMP.05.03 Infrastruktura kształcenia zawodowego.

Projekty w ramach tego działania będą skupiały się głównie na pracach remontowych, adaptacyjnych, przebudowie i modernizacji pomieszczeń na pracownie i warsztaty oraz na niwelowanie barier architektonicznych placówek kształcenia zawodowego - dostosowanie istniejących obiektów w zakresie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Stąd limit 5 % na cross-financing rozumiany zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (Podrozdział 2.4) w ramach ww. Działania o takiej specyfice typowo infrastrukturalnej wydaje się być zbyt niski.

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2012-2027, cross-financing to zasada, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu.

Dofinansowanie w ramach Działania FEMP 05.03 stanowią środki w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), z którego wsparcie może być przeznaczone m.in. na inwestycję w infrastrukturę, wyposażenie, oprogramowanie oraz wartości niematerialne i prawne czy inwestycje w dostęp do usług.

W związku z tym, wskazana przez Państwa **rozbudowa lub przebudowa istniejących obiektów czy też** możliwy do kwalifikowania w ramach Działania **zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia** służącego edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu **wpisuje się w zakres wsparcia z EFRR i nie podlega limitowi procentowemu, związanemu z cross-financingiem.**

W przypadku Działania FEMP 05.03, **cross-financing stanowiąc będą jedynie wydatki inne niż inwestycyjne**, niezbędne do realizacji działań inwestycyjnych i z nimi bezpośrednio powiązane (a więc odwrotnie niż w projektach finansowanych z EFS+, gdzie cross-financingiem są wydatki związane z inwestycjami w infrastrukturę czy wyposażenie).

2. **Proszę o informację, czy szkoła ubiegająca się o dofinansowanie w niniejszym działaniu może zakupić tylko niezbędny sprzęt i wyposażenie służące edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu? Czy jest to obwarowane dodatkowymi wymogami np. że dodatkowo szkoła musi uwzględnić w projekcie zajęcia do praktycznej nauki zawodu/edukacji zawodowej?**

Tak, możliwe jest otrzymanie dofinansowania na projekty, zawierające w zakresie rzeczowym wyłącznie zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia służącego edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu. Nie ma wymogu realizacji zajęć czy kursów dla uczniów.

3. **W załączniku nr 4 do regulaminu wyboru projektów tj. Katalog wydatków kwalifikowanych, wskazano m.in. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia (w tym wartości niematerialnych i prawnych) służącego edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu. Nie ma przy tym wskazania, że muszą to być nowe sprzęty i wyposażenie. Proszę zatem o potwierdzenie czy dopuszczalny jest zakup sprzętów używanych np. samochodu elektrycznego?**

Tak, dopuszczalny jest zakup sprzętu używanego. Proszę jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z Wytycznymi kwalifikowania wydatków na lata 2021-2027 niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, o którym mowa w Podrozdziale 2.3. Wydatki niekwalifikowalne.

4. **Czy można planować zakup komputerów do szkoły (prowadzącej kształcenie zawodowe), w której nie jest prowadzone kształcenie na kierunku technik informatyk?**

Jeżeli komputery wykorzystywane są do prowadzenia edukacji zawodowej/praktycznej nauki zawodu, jak najbardziej mogą stanowić koszt kwalifikowany w projekcie, niezależnie od kierunku prowadzonego kształcenia. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż racjonalność, niezbędność, zasadność i oszczędność z punktu widzenia realizacji celu projektu zaplanowanych przez Państwa wydatków podlegać będzie ocenie merytorycznej w ramach kryterium „Koncepcja realizacji projektu”. W przypadku stwierdzenia przez Eksperta oceniającego projekt braku zasadności ponoszenia wydatków w zaproponowanej wysokości, możecie Państwo zostać poproszeni o obniżenie wysokości planowanych wydatków kwalifikowanych.

5. **Czy w ramach cross-finansingu możliwe jest sfinansowanie działań, które zgodnie z kryteriami są dodatkowo punktowane tj. opracowanie programu zajęć w zakresie STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) dedykowanego dziewczynkom i kobietom wraz z zakresem zachęcającym je do zdobywania umiejętności z zakresu przedsiębiorczości i zarządzania ryzykiem, wzmacniające ich pewność siebie lub opracowanie informacji, materiałów promocyjnych, popularyzujących rolę kobiet w sferze nauki i innowacji oraz rolę mężczyzn w zawodach związanych z opieką nad osobami zależnymi? Czy ww. koszty mogą być kosztami kwalifikowanymi w ramach kategorii cross-financing?**

W ramach cross-finansingu kwalifikowane są działania inne niż inwestycyjne, niezbędne do realizacji działań inwestycyjnych i z nimi bezpośrednio powiązanych. W związku z powyższym, możliwe będzie sfinansowanie zajęć w zakresie STEM jako wydatków kwalifikowanych w projekcie właśnie w tej kategorii.

6. **Czy kwalifikowany w ramach projektu w ramach Działania 5.3 Infrastruktura kształcenia zawodowego będzie zakup monitoringu do hali sportowej i budynku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe (Technikum i Branżowa szkoła I stopnia). Prace związane z wykonaniem monitoringu nie będą wymagały zmiany instalacji elektrycznej. Czy będzie zaliczać się ten wydatek do wyposażenia? Szkoła nie posiadała oraz nie posiada monitoringu.**

Jeżeli system monitoringu zostanie wykonany w ramach przebudowy budynku, będzie wbudowany w konstrukcję budynku na stałe, a w konsekwencji będzie ulepszeniem podwyższającym wartość początkową środka trwałego, taki wydatek będzie pod względem formalnym mógł zostać uznany za kwalifikowany, przy czym racjonalność, niezbędność, zasadność i oszczędność z punktu widzenia realizacji celu projektu każdorazowo podlegać będzie ocenie Eksperta na etapie oceny merytorycznej projektu.

Natomiast w przypadku, gdyby wskazany system monitoringu był odrębnym środkiem trwałym, nie będzie mógł stanowić wydatku kwalifikowanego w projekcie. Zwracam uwagę, iż zgodnie z Załącznikiem nr 4 do Regulaminu naboru, kwalifikowane są wyłącznie sprzęt i wyposażenie służące edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu.

7. **Czy w ramach niniejszego naboru kosztem kwalifikowalnym będzie koszt związany z zapewnieniem dostępności cyfrowej strony internetowej szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie zawodowe.**

Koszty związane z zapewnieniem dostępności cyfrowej strony internetowej szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie zawodowe będą mogły stanowić wydatek kwalifikowany w projekcie, przy czym racjonalność, niezbędność, zasadność i oszczędność z punktu widzenia realizacji celu projektu każdorazowo podlegać będzie weryfikacji Eksperta na etapie oceny merytorycznej projektu.

Wydatek ten nie wpisuje się co prawda we wskazaną w Załączniku 4 do Regulaminu (Katalog kosztów) pozycję "dostosowanie istniejących obiektów w zakresie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wraz z zakupem specjalistycznego sprzętu służącemu edukacji włączającej", jednak będzie mógł zostać rozliczony jako koszt realizacji działań innych niż inwestycyjne, niezbędnych do realizacji działań inwestycyjnych i z nimi bezpośrednio powiązanych (cross-financing w ramach limitu 5%).

W takim przypadku proszę dla tego wydatku w polu G.1.9 wskazać obie kategorie limitu, tj. zarówno "cross-financing" jak i "wydatki na dostępność".

III. Wskaźniki

1. **Czy do wskaźnika obligatoryjnego "Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych" należy wliczyć pojemność klas w całym obiekcie, czy tylko w części poddanej rozbudowie/modernizacji? Czy w przypadku realizacji projektu zawierającego wyłącznie koszty zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia służącego edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu wskaźnik powinien być uzupełniony?**

Do wskaźnika należy zaliczyć wyłącznie te klasy, które zostały zmodernizowane/przebudowane w ramach projektu. W przypadku projektu polegającego wyłącznie na zakupie środków trwałych/wyposażenia, wskaźnik ten nie będzie adekwatny dla projektu, ale adekwatnym wskaźnikiem będzie „Liczba doposażonych szkół”.

2. **Czy do wskaźnika obligatoryjnego "Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół" (i analogicznie wskaźnika: "Liczba doposażonych szkół") należy wliczać szkoły czy zespoły szkół. Przykładowo w obiektach funkcjonują dwie szkoły zawodowe: szkoła branżowa I stopnia oraz technikum - funkcjonujące jako zespół szkół. Czy w przypadku, gdy z efektów wsparcia będą korzystać uczniowie obu szkół wartość wskaźnika wynosi 2 (2 szkoły), czy 1 (1 zespół szkół)?**

Zgodnie z zapisami definicji wskaźnika, „W przypadku gdy wsparciem objęte są zarówno szkoła jak i jej filie, do wartości wskaźnika wliczana jest jedynie pojedyncza wartość”- analogicznie należy podejść do zespołu szkół, który w wartości docelowej wskaźnika będzie wykazany tylko raz – jako zespół, a nie poszczególne szkoły funkcjonujące w ramach zespołu.

3. **Aktualnie żadne przepisy nie określają (począwszy od IV klasy szkoły podstawowej) ilości m², która powinna przypadać w sali lekcyjnej na 1 ucznia/uczennicę. Pośrednio można wymagania dotyczące powierzchni odnieść do wymogów technicznych budynków użyteczności publicznej, które określają przepisy rozporządzenia ministra infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz ewentualnie wymagań tzw. „rozporządzenia BHP”, które określa ogólne wymagania dotyczące zapewnienia właściwego oświetlenia, wentylacji i ogrzewania. Proszę zatem o doprecyzowanie, na podstawie jakiego aktu prawnego obliczyć wartość wskaźnika „Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych”?**

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, nie ma wytycznych, które regulowałyby wielkość powierzchni przypadającej na ucznia/uczennicę w klasach szkół ponadpodstawowych. Związku z powyższym zasadnym jest zastosowanie dotychczasowych doświadczeń i wyliczeń, jakie były stosowane przez szkołę przy planowaniu ilości uczniów w klasach, w tym przypadku odnosząc się oczywiście do klas/warsztatów, które podlegają modernizacji.

4. **Czy wartości wskaźnika produktu „Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych” oraz wskaźnika rezultatu „Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych” muszą być wykazane obowiązkowo w podziale na płeć?**

Należy wskazać wartość ogółem – bez podziału na płeć.

5. **Czy w przypadku, w którym w skład Zespołu Szkół oprócz szkoły branżowej i technikum wchodzi również Liceum Ogólnokształcące, uczniów liceum należy uwzględnić w wartości wskaźnika "Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych", czy też należy uwzględnić wyłącznie uczniów szkoły branżowej i technikum?**

W sytuacji, gdy w ramach Zespołu Szkół funkcjonują zarówno szkoły prowadzące kształcenie ogólne jak i kształcenie zawodowe, do wartości docelowej wskaźnika "Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych" należy zaliczyć wyłącznie uczniów szkół kwalifikowanych w ramach Działania 5.3 – tj. szkół prowadzących kształcenie zawodowe (w tym konkretnym przypadku – szkoły branżowej i technikum).

6. **Czy do wartości docelowej wskaźnika „Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych” wliczać wyłącznie klasy lekcyjne, czy również pojemność warsztatów szkolnych? Jeśli tak, to jaki dla warsztatów przyjąć parametr - czy taki sam jak do klas?**

Tak, należy wziąć pod uwagę wszystkie pomieszczenia, pełniące funkcję edukacyjną. W przypadku warsztatów pojemność należy obliczyć, analogicznie jak w przypadku klas, bazując na dotychczasowych doświadczeniach i wyliczeniach, jakie były stosowane przez szkołę/placówkę przy planowaniu ilości uczniów w klasie/warsztatach.

7. **Czy do wartości docelowej wskaźnika „Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych (użytkownicy/rok)” należy liczyć każdorazowe skorzystanie przez danego ucznia ze wspartej infrastruktury, czy tylko ilość uczniów - np. jeżeli uczeń x skorzystał 5 razy z infrastruktury, a uczeń y - 10, to osiągniętą wartością będzie 2 (a nie 15).**

Tak, należy obliczyć ilość uczniów liczonych tylko raz, a nie pojedynczych przypadków skorzystania przez tych uczniów z infrastruktury. We wskazanym przykładzie prawidłową wartością będzie 2.

IV. Wkład niepieniężny

1. **Beneficjent zamierza objąć wsparciem w ramach wniosku 6 szkół zawodowych. Czy wkład własny niepieniężny może stanowić wartość nieruchomości budynku jednej z tych szkół, potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez rzeczoznawcę?**

Tak, możliwe jest wniesienie wkładu własnego niepieniężnego w postaci nieruchomości użytkowanej przez jedną szkołę/placówkę oświatową.

Jednocześnie, zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowania wydatków na lata 2021-2027, wkład niepieniężny w postaci nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego nie może przekraczać 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu w przypadku gruntów (zarówno zabudowanych jak i niezabudowanych) oraz 15% w przypadku terenów przemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki. Oznacza to, że niezależnie ile nieruchomości zostanie wykazanych jako wkład własny niepieniężny w projekcie w ramach Działania 5.3A, ich łączna wartość kwalifikowana do projektu nie będzie mogła przekraczać 10% wartości wydatków kwalifikowanych całego projektu.

Zwracam ponadto uwagę, iż niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, co oznacza m.in. więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków UE w jakiegokolwiek formie (w szczególności dotacji, pożyczki, gwarancji/poręczenia). Proszę o zachowanie szczególnej ostrożności w deklarowaniu wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości, aby nie doszło do wniesienia tej samej nieruchomości (lub jej części) w projekcie w ramach Działania 5.3A oraz innym projekcie, finansowanych ze środków UE (np. w ramach Działania 6.11).

2. **Czy jeśli w budynku szkoły (jeden obiekt budowlany) prowadzącej wyłącznie kształcenie zawodowe (technikum i branżowa szkoła II stopnia) planujemy w ramach projektu dostosowanie architektury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (winda na wszystkie poziomy szkoły, łazienka dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostosowanie pracowni gastronomicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wraz z wyposażeniem, wyposażenie pracowni informatycznej) to czy jako wkład własny niepieniężny do projektu możemy przyjąć całą wartość nieruchomości budynku tej szkoły potwierdzoną operatem szacunkowym sporządzonym przez rzeczoznawcę? W tym budynku szkoły znajdują się również poza pracowniami kształcenia zawodowego pomieszczenia administracji szkoły, dyrektora szkoły jak również klasopracownie służące kształceniu ogólnemu w klasach zawodowych (technikum i branżowa szkoła II stopnia).**

Zgodnie z Załącznikiem nr 4 do Regulaminu naboru (Katalog kosztów), kwalifikowany w projekcie jest koszt rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów - oznacza to, że w zakresie robót budowlanych kwalifikowane będą roboty budowlane, związane z całością budynku szkoły/placówki prowadzącej kształcenie zawodowe jako takiego - w tym również pomieszczenia administracji szkoły, dyrekcji, klasopracownie kształcenia ogólnego (mimo, iż wyposażenie

takich pomieszczeń, zgodnie z Załącznikiem nr 4 nie będzie mogło stanowić wydatku kwalifikowanego w projekcie).

Analogiczną zasadę kwalifikowalności należy zastosować w przypadku wkładu niepieniężnego (tj. możliwe będzie kwalifikowanie wkładu niepieniężnego w postaci pomieszczeń szkoły/placówki innych, niż klasopracownie kształcenia zawodowego lub warsztatów szkolnych).

Zwracam jednak uwagę na ograniczenie wynikające Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (Podrozdziały 3.3. Wkład niepieniężny oraz 3.4. Zakup nieruchomości). Zgodnie z zapisami Wytycznych, kwalifikowane jest wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości, o ile nieruchomość ta jest niezbędna do realizacji projektu i kwalifikowana jest wyłącznie w zakresie, w jakim jest wykorzystana do celów realizacji projektu.

V. Pozostałe

3. **Proszę o informację czy należy sporządzać analizę ekonomiczną do wniosku o dofinansowanie?**

Do wniosku nie dołączamy analizy ekonomicznej tylko analizę finansową. W systemie IGA należy pole N.2.2 Analiza ekonomiczna i/lub analiza ryzyka wskazać jako „nie dotyczy”.

4. **Jeżeli projekt obejmuje wyłącznie zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia służącego edukacji zawodowej i praktycznej nauce zawodu, to czy wówczas konieczne jest opracowanie i złożenie wraz z wnioskiem o dofinansowanie Analizy finansowej?**

Załącznik Analizy finansowej, zgodnie z Podrozdziałem 2.5 Regulaminu, jest załącznikiem obligatoryjnym dla każdego złożonego projektu, niezależnie od jego zakresu rzeczowego.

5. **Czy w przypadku utworzenia i wyposażenia w ramach projektu tzw. miejsc (pokojów) wyciszeń m.in. dla osób ze spektrum autyzmu - należy wydatki te oznaczyć jako "wydatki na dostępność"?**

Strefy/pokoje/kąciki wyciszenia tworzone są w celu zapewnienia możliwości odseparowania od bodźców zewnętrznych w trakcie zajęć szkolnych dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego. Ich tworzenie nie zostało co prawda wskazane jako obligatoryjny element zapewnienia dostępności, zgodnie ze obowiązującymi Beneficjentów Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027, mając jednak na uwadze cel tworzenia stref/pokojów/kącików wyciszenia, wydatek ten powinien zostać zaliczony do kategorii „wydatki na dostępność”.

6. **Czy zakres rzeczowy wniosku o dofinansowanie może objąć wykończenie stanu surowego oraz wyposażenie rozbudowywanego budynku szkoły? Koszt rozbudowy budynku stanowić będzie wkład własny Wnioskodawcy, ponoszony poza projektem i przed jego realizacją. Projekt rozbudowy jest w trakcie uzgodnień i przygotowania, co oznacza, że pozwolenie na rozbudowę szkoły będzie dopiero składane, ale założeniem jest uzyskanie niezbędnej dokumentacji i wykonanie stanu surowego w 2025 roku i do tego czasu zostaną poniesione koszty z tym związane (finansowanie ze środków własnych, ewentualnie innego dofinansowania poza projektem dot. działania 5.3). Czy w takiej sytuacji można objąć wnioskiem wykończenie stanu surowego po planowanej rozbudowie szkoły i wyposażenia? Czy w takiej sytuacji na etapie złożenia wniosku należy mieć pozwolenie na rozbudowę szkoły?**

Tak - możliwe jest objęcie zakresem rzeczowym projektu kosztów wykończenia rozbudowywanego budynku oraz nabycia sprzętu/wyposażenia, służącego praktycznej nauce zawodu (z zastrzeżeniem, że dla kwalifikowalności kosztów dot. robót budowlanych, związanych z wykończeniem stanu surowego, musi to być rozbudowa istniejącego budynku, a nie budowa nowego).

Mając na uwadze, iż realizacja pełnego zakresu rzeczowego projektu wymagać będzie pozwolenia na budowę/zgłoszenia, będziecie Państwo zobowiązani do przedłożenia dokumentów związanych z realizowanymi robotami budowlanymi.

Na moment składania wniosku nie musicie Państwo dysponować ostateczną decyzją ws. pozwolenia na budowę/ zgłoszenia robót budowlanych, dla których właściwy organ nie wniósł sprzeciwu/ innej decyzji równoważnej, ale ich złożenie uwiarygodnia stan przygotowania projektu do realizacji, a także podlega ocenie punktowej w ramach kryterium oceny merytorycznej „Stan przygotowania projektu do realizacji”.

Dokumenty te, jeśli w przypadku Państwa projektu są wymagane, musicie Państwo złożyć najpóźniej na dzień podpisania umowy o dofinansowanie, a w przypadku projektów realizowanych w trybie „zaprojektuj i wybuduj” lub na podstawie przepisów szczegółowych (tzw. specustaw) – najpóźniej na dzień złożenia pierwszego wniosku o płatność, obejmującego roboty budowlane.

Wraz z wnioskiem konieczne będzie natomiast przedłożenie dokumentacji budowlanej, tj. wyciągu z projektu budowlanego (dla pozwolenia na budowę lub dokumentów równoważnych) i/lub opisu zamierzenia budowlanego (dla zgłoszenia robót budowlanych) i/lub programu funkcjonalno-użytkowego (dotyczy projektów w trybie „zaprojektuj i wybuduj”).

Szczegółowe informacje, dotyczące dokumentów wymaganych dla projektów obejmujących realizację robót budowlanych wskazano w Podrozdziale 2.5 Regulaminu oraz Instrukcji wypełniania wniosku o płatność (część dotycząca dla pola E.1.5, s. 15).

7. Czy w ramach działania został wskazany limit środków przeznaczonych na wydatki na dostępność?

Nie jest wskazany limit wydatków na dostępność. Wydatki takie są możliwe, jeżeli odnoszą się do zaplanowanego wsparcia, dotyczą obszaru projektu i zostaną odpowiednio uzasadnione w projekcie. Wydatki tego typu należy wyodrębnić jako osobny koszt oraz oznaczyć jako „wydatki na dostępność”.

8. Czy przedstawienie Deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów sieci Natura 2000 jest wymagane na etapie oceny formalnej, jeżeli projekt posiada prawomocne pozwolenie na budowę? Projekt, zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku, powinien posiadać deklarację, ale organ wydający pozwolenie na budowę uznał stanowisko projektanta, iż Inwestycja nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 – tekst jednolity z późn. zm.).

Posiadanie prawomocnego pozwolenia na budowę nie zwalnia z konieczności przedstawienia Deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów sieci Natura 2000. W przypadku projektów infrastrukturalnych, przewidujących realizację robót budowlanych, zwolnienie z obowiązku przedstawienia Deklaracji przewidziane jest jedynie dla:

- projektów, które miały przeprowadzoną ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000 w ramach decyzji środowiskowej oraz przedsięwzięcia, dla których przeprowadzona została ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z art. 98 ustawy OOS;
- montażu kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych na budynkach;
- powietrznych pomp ciepła;
- prac związanych z wymianą źródeł i systemów grzewczych w istniejących budynkach, poza obszarami Natura 2000;
- przedsięwzięć położonych poza obszarami Natura 2000 w odległości większej niż 5 km od obszaru i dotyczących wszelkich prac konserwatorskich i restauratorskich prowadzonych wewnątrz i na zewnątrz istniejących budynków, przebudowy obiektów mieszczących się w obrysie zewnętrznych ścian parteru budynku (m.in. nadbudowę, przebudowę układu wewnętrznego pomieszczeń itp.), energooszczędnego oświetlenia ulic i dróg, obiektów małej architektury i zagospodarowania terenów zielonych, termomodernizacji budynków.

9. Proszę o doprecyzowanie, co powinien zawierać wyciąg z projektu budowlanego?

Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, stanowiącą Załącznik nr 3 do Regulaminu, wyciąg z projektu budowlanego powinien zawierać co najmniej:

- spis tomów i autorów oraz skan części dokumentacji odnoszącej się do kluczowych informacji definiujących przedsięwzięcie
- najczęściej znajdują się one w części opis planowanego przedsięwzięcia, w poszczególnych częściach projektu budowlanego tj. projekcie zagospodarowania terenu oraz projekcie architektoniczno-budowlanym.
- rzuty powierzchni wraz ze wskazaniem przeznaczenia pomieszczeń oraz ich powierzchnią;
- wizualizację obiektu (jeżeli projekt ją zawiera).

10. Czy jest ograniczenie wielkości plików przesyłanych w systemie IGA?

Maksymalna wielkość jednego pliku, możliwego do załączenia w systemie IGA wynosi 50 MB.

11. Jak należy rozumieć kryterium oceny "kompleksowość wsparcia infrastruktury kształcenia zawodowego"? Czy 4 punkty, które można zdobyć odnoszą się do Centrum Kompetencji Zawodowych i w sytuacji pozytywnego rozstrzygnięcia naboru na działanie 6.11 Wsparcie kształcenia zawodowego i uzyskania dofinansowania, pozwalającego na kontynuację i rozwój Centrum Zawodowych zostaną one wówczas przyznane? Czy można o nie wnioskować w przypadku gdy projekt dot. Centrum Kompetencji Zawodowych znajduje się w okresie trwałości? Czy punkty za kryterium otrzyma szkoła prowadząca kształcenie zawodowe, jako Centrum Kształcenia Zawodowego (bez kształcenia ustawicznego)?

Na ewentualne przyznanie punktów w ramach niniejszego kryterium nie ma wpływu otrzymanie dofinansowania, trwająca lub już zakończona realizacja innych projektów, finansowanych ze środków europejskich, a jedynie to, czy w

ramach projektu zostanie wsparta infrastruktura/zakup wyposażenia Centrum Kompetencji Zawodowych (CKZ), rozumianego jako:

- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, o którym mowa w art. 93 ustawy Prawo oświatowe

lub

- inny zespół tworzony przez szkoły/placówki analogiczne jak CKZiU oraz realizujący jego działania.

Zatem w sytuacji, gdy zespół szkół nie funkcjonuje formalnie jako CKZiU, przyznanie punktów możliwe będzie jedynie w sytuacji, gdy Wnioskodawca wykaże, że **zarówno pod względem rodzaju szkół/placówek wchodzących w skład tego zespołu** (co najmniej jedna szkoła prowadząca kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, oraz co najmniej jedno centrum kształcenia zawodowego) **jak i prowadzonej przez ten zespół działalności** (prowadzi kwalifikacyjne kursy zawodowe, podejmuje działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, współpracuje z pracodawcami i organizacjami pracodawców), **wpisuje się on wymogi i zadania CKZiU, określone w art. 93 ustawy Prawo oświatowe.**

12. Proszę o interpretację zapisu na temat grupy docelowej, która jest ujęta w punkcie 3.3 (strona 28/68) Regulaminu wyboru projektu:

"Grupą docelową są w szczególności nauczyciele, kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenia zawodowe, szkoły lub placówki kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie kształcenia zawodowego (branżowego i technicznego), uczniowie szkół, placówek podstawowych i ponadpodstawowych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi."

Czy Branżowa Szkoła I stopnia działająca w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym, która kształci młodzież niepełnosprawną może być ujęta w projekcie? Uczniowie po ukończeniu szkoły, tak jak i w szkolnictwie masowym. zdają egzamin zawodowy w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Zgodnie z Podrozdziałem 3.1 ust. 6 Regulaminu naboru, szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiejkolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w ramach niniejszego Działania.

Szkoła branżowa I stopnia posiadająca status szkoły specjalnej nie kwalifikuje się do otrzymania wsparcia w ramach niniejszego Działania.